

Trump ten quen lle chame

Description

Mentres o presidente electo de EUA, Donald Trump, e a presidenta taiwanesa, Tsai Ing-wen, conversaban telefonicamente, Xi Jinping e os principais líderes chineses recibían en Beijing a Henry Kissinger, o artífice da normalización das relacións bilaterais nos anos setenta do século XX. Podería ser leste o dobre retrato dunha relación que mira ao pasado e outra orientada cara ao futuro? É pronto para sabelo, pero tamén pronto poderemos contar con novos indicios da “inexperiencia” ou do “cambio de tendencia”. Iso será, probablemente, en xaneiro próximo cando Tsai Ing-wen viaxe a Centroamérica (Nicaragua, Guatemala, O Salvador) e faga escala en EUA. Habitualmente, as visitas taiwanesas a países aliados contemplan discretas paradas en EUA, á ida e á volta, onde se manteñen encontros con funcionarios de nivel medio. China xa reclamou a Washington “que non envíe sinais equivocados” aos soberanistas taiwaneses.

Mentres o presidente electo de EUA, Donald Trump, e a presidenta taiwanesa, Tsai Ing-wen, conversaban telefonicamente, Xi Jinping e os principais líderes chineses recibían en Beijing a Henry Kissinger, o artífice da normalización das relacións bilaterais nos anos setenta do século XX. Podería ser leste o dobre retrato dunha relación que mira ao pasado e outra orientada cara ao futuro? É pronto para sabelo, pero tamén pronto poderemos contar con novos indicios da “inexperiencia” ou do “cambio de tendencia”. Iso será, probablemente, en xaneiro próximo cando Tsai Ing-wen viaxe a Centroamérica (Nicaragua, Guatemala, O Salvador) e faga escala en EUA. Habitualmente, as visitas taiwanesas a países aliados contemplan discretas paradas en EUA, á ida e á volta, onde se manteñen encontros con funcionarios de nivel medio. China xa reclamou a Washington “que non envíe sinais equivocados” aos soberanistas taiwaneses.

Entre sorpresas e incredulidades, o certo é que algo tan simples como unha chamada telefónica desatou un gran cúmulo de especulacións. EUA, como Xapón, é un socio vitalísimo para Taiwan. Para EUA, Taiwan é un importante socio comercial (noveno no ranking). Nos últimos anos, nos mentideiros de Washington deuse pábulo á idea dun “abandono” de Taiwan en aras de mellorar as relacións con China. O goberno do Kuomintang (2008-2016) propiciou un gran achegamento nas relacións a través do Estreito pero o triunfo do soberanista Minjindang, cunha folgada maioría, cambiou as tornas.

Sexa ou non expresión dunha intención de apertura da comunicación directa ao máximo nivel, é obvio que Taiwan intentará aproveitar esta oportunidade brindada por Trump para mellorar a súa visibilidade internacional. Beijing, pola súa banda, intentará reducila por todos os medios ao seu alcance para evitar que se consolide a imaxe de “un Taiwan distinto de China”. Tralo xesto, a moral diplomática de Taipei aumentou de forma considerable. Nos últimos tempos, a súa participación nos eventos internacionais viuse reducida ante a negativa a aceptar a esixencia continental de respectar o Consenso de 1992 cuxa base é a existencia dunha soa China no mundo. Pero un exceso de alegría na antiga Formosa pode derivar nunha severa perda de aliados si Beijing aplícase a poñer en valor as redes económico-comerciais tecidas na última década con moitos dos aliados taiwaneses. A que se chamou “tregua diplomática” xa non está en vigor.

O hipotético intento de trastornar a relación entre EUA e Taiwan afecta de cheo á viabilidade do formato de relacións EUA-China tal como foron establecidas a resultas da diplomacia do ping-pong. Jimmy Carter recoñeceu a Beijing en 1979 como representante lexítimo da única China existente no mundo, a República Popular. Calquera cambio significativo nesta ecuación -incluído un aumento significativo nas vendas de armas estadounidenses á illa- acenderá as tensións a través do Estreito de Taiwan e repercutirá na bagaxe das dúas principais economías do mundo.

Polo momento non podemos asegurar que exista un cambio de enfoque do problema. Si pódese constatar en todo caso que os republicanos de liña dura apostan desde fai tempo por un maior achegamento á illa aínda que isto supoña enfrontarse co continente. Non falta quen lles acuse de utilizar sen pudor a Taiwan para obter contrapartidas de China ou exacerbar a contención con actos de provocación como esta conversación telefónica que moitos celebraron sen disimulo. É ata de obter pingües beneficios por mediar en certas xestións (caso do ex senador Bob Dole, quen xestionaría estacortesía telefónica de Trump). No taboleiro sino-estadounidense, no que se xoga a supremacía global no século XXI, Taiwan é unha peza crave para antagonizar con China. Ata agora, nunca destacou como prioridade para ningún presidente de EUA.

A quebra da práctica diplomática ao uso, aínda que por conta dun presidente electo e non en exercicio, rexístrase nun contexto ben relevante: 558 mil millóns de comercio bilateral sino-estadounidense en 2015 e 1,19 billóns de dólares que China ten depositados en bonos do Tesouro. Isto é o que invita ás autoridades chinesas a pensar que ninguén se pode permitir o luxo de erosionar a trea o principio dunha Soa China. O posible nomeamento de Terry Branstad, afamado gobernador de Iowa e vello coñecido do presidente Xi Jinping, como embaixador en Beijing abundaría nesa idea. Desde as eleccións do 8 de novembro, Trump atendeu máis de medio cento de chamadas telefónicas de diversos líderes sen darse prása en propoñer un Secretario de Estado que sosegue a incerteza mundial que suxire o seu mandato. Especulacións aparte, haberá que esperar a que asuma oficialmente o poder para saber si as orientacións políticas de EUA para a rexión de Asia-Pacífico contemplan ou non un novo escenario para Taiwan. Máis ruído que noces? Non sería estraño.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

China e o mundo chinés

ETIQUETAS

China Taiwan EUA Tsai Ing-wen Trump

IDIOMA

Galego

INVESTIGACION

Observatorio de la Política China

Date Created

Decembro 2016

Meta Fields

Autoria : 3717

Datapublicacion : 2016-12-10 00:00:00